

DECIZIE

28 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul	Valeriu Doagă
Judecătorii	Nicolae Craiu, Luiza Gafton Mariana Pitic Iurie Bejenaru

examinînd recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Cvint-S”, Buga Alexandru,

în cauza civilă la cererea introductivă cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea cu Răspundere Limitată „Cvint-S”, la cererea înaintată de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Cvint-S”, Buga Alexandru, cu privire la validarea popririi față de terțul poprit Societatea pe Acțiuni „Floarea Soarelui”,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2017 prin care a fost respinsă ca fiind tardivă și neîntemeiată cererea înaintată de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Cvint-S”, Buga Alexandru, cu privire la validarea popririi Societății cu Răspundere Limitată „Cvint-S” față de terțul poprit Societatea pe Acțiuni „Floarea Soarelui”,

c o n s t a t ă :

La data de 06.08.2015 reprezentantul debitorului SRL „Cvint-S” - Socorenco Valeri, a înaintat cerere introductivă privind intentarea procedurii de insolabilitate față de întreprindere.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18.08.2015 cererea introductivă a fost admisă spre examinare, cu aplicarea măsurilor de asigurare de rigoare.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 02.11.2015 a fost dispusă intentarea procesului de insolabilitate față de SRL „Cvint-S”, cu desemnarea lui Pelin Veaceslav în calitate de administrator a insolabilității.

Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04.04.2016 s-a trecut la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului SRL „Cvint-S” și distribuirii produsului rezultat, în funcția de lichidator fiind investit Buga Alexandru.

La data de 10.03.2017 lichidatorul SRL „Cvint-S”, Buga Alexandru, a înaintat cerere privind validarea popririi față de terțul poprit SA „Floarea

Soarelui”.

În motivarea acesteia a indicat că în rezultatul restabilirii evidenței contabile și inventarierii masei debitoare s-a constatat că pe perioada anilor 2005-2010 între SRL „Cvint-S” și SA „Floarea Soarelui” au fost stabilite relații comerciale, în baza cărora SRL „Cvint-S” a transferat pe contul companiei SA „Floarea Soarelui” mijloace financiare în sumă de 11 388 185,40 lei, iar SA „Floarea Soarelui” a livrat marfă către SRL „Cvint-S” în valoare de 11 297 626,56 lei, în rezultatul a ce s-a acumulat față de SRL „Cvint-S” o datorie în mărime totală de 90 558,84 lei.

La data de 06.02.2017 lichidatorul SRL „Cvint-S”, Buga Alexandru, a expediat în adresa terțului poprit o somație de înființare a popririi prin care a solicitat terțului poprit SA „Floarea Soarelui” să achite datoria în sumă de 90 558,84 lei.

Potrivit copiei avizului de recepție anexat la materialele cauzei, aceasta a fost recepționată de către terțul poprit la data de 09.02.2017. Cu toate acestea datoria nu a fost achitată, fiind parvenit răspunsul la somație din 16.02.2017 prin care SA „Floarea Soarelui” nu recunoaște datoria.

Ca rezultat, la data de 10.03.2017 lichidatorul a înaintat cerere de validare a popririi față de terțul poprit SA „Floarea Soarelui”, solicitând validarea popririi instituite asupra mijloacelor bănești în mărime de 90 558,84 lei deținute în proprietate de către terțul poprit SA „Floarea Soarelui”, a încasa de la terțul poprit SA „Floarea Soarelui” în beneficiul SRL „Cvint-S” datoria în sumă de 90558,84 lei și dobânda de întârziere calculată în conformitate cu art. 619 Cod Civil pînă la pronunțarea hotărîrii de validare a popririi.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2017 a fost respinsă ca fiind tardivă și neîntemeiată cererea înaintată de lichidatorului SRL „Cvint-S”, Buga Alexandru, cu privire la validarea popririi SRL „Cvint-S” față de terțul poprit SA „Floarea Soarelui, cu desființarea popririi; s-a încasat de la SRL „Cvint-S” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 2 716,76 lei.

La 26 decembrie 2017 lichidatorul SRL „Cvint-S”- Buga Alexandru, a declarat recurs împotriva hotărîrii instanței de insolabilitate, solicitînd casarea ei și restituirea pricinii spre rejudecare.

Recurentul menționează că la cererea de validare a popririi fost anexat actul de verificare a decontărilor reciproce între SRL „Cvint-S” și SA „Floarea Soarelui” pentru perioada 01.01.2005-31.12.2014, care confirmă livrarea bunurilor și achitarea sumei care urmează a fi încasate.

Totodată, în cadrul examinării cererii de validare a popririi și lichidatorul SRL „Cvint-S”, Buga Alexandru, suplimentar a prezentat la materialele dosarului copii ale facturilor fiscale și ordinelor de plată pe 141 file și reflectate în actul de verificare anexat la cererea de validare a popririi, care atestă existența datoriei de 90 558,84 lei.

Menționează că astfel, conform facturii fiscale nr. SY0291947 din 28.06.2006 în sumă de 47 586 lei și facturii fiscale ne. SY0291650 din 30.06.2006 în sumă de 23 916,60 lei SRL „Cvint-S” a livrat către SA „Floarea Soarelui” bunuri în sumă de 71 502,60 lei, care nu a fost achitate de SA „Floarea Soarelui”.

Totodată, conform ultimului ordin de plată nr. 124 din 08.10.2010 SRL „Cvint-S” a transferat la contul SA „Floarea Soarelui” mijloace bănești în sumă de 50 000 lei, iar SA „Floarea Soarelui” nu a livrat marfă către SRL „Cvint-S”.

Consideră că deși de lege nu sunt prevăzute care sunt actele ce atestă existența datoriei la înființare popririi, în cauza supusă examinării actele care au fost anexate la materialele dosarului (facturile fiscale nr.SY0291947 din 28.06.2006 și nr.SY0291950 din 30.06.2006, precum și ordinul de plată nr.124 din 08.10.2010), denotă elocvent existența datoriei SA „Floarea Soarelui” față de SRL „Cvint-S” la momentul înaintării somației de înființare a popririi.

Astfel, raporturile apărute între SRL „Cvint-S” și SA „Floarea Soarelui” sunt raporturi obligaționale apărute în baza livrărilor de mărfuri prin facturi fiscale și transferuri de bani.

Prin urmare, în temeiul art. 512, 572, 575 Cod Civil, creditorul SRL „Cvint-S” în proces de insolabilitate are dreptul de a pretinde oricând executarea obligației, iar debitorul SA „Floarea Soarelui” trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul cererii creditorului.

Sușține că la data de 28.11.2016 lichidatorul SRL „Cvint-S” a expediat în adresa debitorului SA „Floarea Soarelui” o notificare prin care a solicitat executarea obligațiilor pecuniare, sau prezentarea documentelor confirmative ale stingerii obligațiilor pecuniare. Astfel, nu poate fi invocat faptul că creanța este prescrisă, deoarece termenul de prescripție a început să curgă de la data notificării debitorului, data de 02.12.2016.

În opinia recurentului, instanța de insolabilitate la emiterea hotărârii contestate incorect a apreciat că cererea este neîntemeiată, ignorând înscrisurile anexate, considerându-le insuficiente la constatarea existenței datoriei SA „Floarea Soarelui” față de SRL „Cvint-S” și că lichidatorul SRL „Cvint-S” la înaintarea cererii de validare a popririi ar fi omis termenul de prescripție extinctivă.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea hotărârii instanței de insolabilitate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Materialele dosarului atestă că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 02.11.2015 a fost dispusă intentarea procesului de insolabilitate față de SRL „Cvint-S”, cu desemnarea lui Pelin Veaceslav în calitate de administrator a insolabilității.

Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04.04.2016 s-a trecut la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului SRL „Cvint-S” și distribuirii produsului rezultat, în funcția de lichidator fiind investit Buga Alexandru.

La data de 10.03.2017 lichidatorul SRL „Cvint-S” - Buga Alexandru, a

înaintat cerere privind validarea popririi SRL „Cvint-S” față de terțul poprit SA „Floarea Soarelui”., solicitînd validarea popririi și încasa de la terțul poprit SA „Floarea Soarelui” în beneficiul SRL „Cvint-S” a datoriei în sumă de 90558,84 lei și dobînda de întîrziere calculată în conformitate cu art. 619 Cod Civil pînă la pronunțarea hotărîrii de validare a popririi.

Conform art. 126 alin. (1) din Legea insolabilității, sînt supuse urmării silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sînt datorate debitorului ori sînt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decît după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției.

Conform art. 126 alin. (11) din Legea insolabilității, dacă din probele administrate rezultă că terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului, instanța de insolabilitate va adopta o hotărîre de validare a popririi, prin care va încasa de la terțul poprit suma datorată debitorului, iar în caz contrar, va decide desființarea popririi.

Materialele dosarului atestă faptul că la înaintarea cererii de validare a popririi și existența datoriei lichidatorul își întemeiază pretențiile pe un șir de ordine de plată din perioada 2005-2010 și 2 facturilor fiscale seria SY nr. 0291947 din 28.06.2006 și seria SY nr. 0291950 din 30.06.2006.

Potrivit ordinelor de plată anexate la materialele cauzei, o parte din datoria pentru care lichidatorul SRL ”Cvint-S”, Buga Alexandru, a înființat poprirea față de SA “Floarea Soarelui” a fost formată în perioada 16.08.2005 – 08.10.2010, iar cererea de validare a popririi a fost înaintată la data de 10.03.2017.

Conform art.267 alin. (1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform art. 272 alin. (2) Co civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Astfel, se deduce faptul că termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului a acțiune. Expirarea termenului de prescripție extinctivă are drept efect stingerea dreptului la acțiune.

Astfel, luînd în considerație că ultima operațiune, conform actului de verificare, a avut loc în anul 2010, prin urmare termenul de prescripție extinctivă a expirat, astfel, nici una dintre părți nu are instrument legal pentru înaintarea cererii în instanța de judecată privind în casarea sumei debitoare.

Instanța de recurs precizează că luînd în considerație că plata în avans a mărffii în temeiul căreia lichidatorul SRL ”Cvint-S” - Buga Alexandru a înaintat cererea de validare a popririi față de terțul poprit SA „Floarea Soarelui” a fost efectuată în perioada 16.08.2005 – 08.10.2010, dreptul SRL ”Cvint-S” de a solicita

de la SA „Floarea Soarelui” restituirea sumei achitate în avans, a început să curgă de la data achitării acestor sume (16.08.2005 - 08.10.2010) și a expirat după 3 ani de la achitarea acestor sume (16.08.2008 - 08.10.2013), or, pînă la somarea terțului poprit în vederea înființării popririi și înaintarea cererii de validare a popririi 28.11.2016 (prima notificare) și 06.02.2017 au trecut mai mult de 3 ani de zile, SRL „Cvint-S” nu a întreprins nici o acțiune pentru restituirea banilor achitați în avans.

Deci, dreptul SRL „Cvint-S” de a pretinde restituirea datoriei în baza ordinelor de plată a apărut din data achitării acestor sume în avans și a expirat după 3 ani de la achitarea acestora.

Prin urmare, instanța de recurs apreciază ca fiind justă aprecierea instanței de insolvență ca termenul de prescripție pentru înaintarea cererii de validare în temeiul ordinelor de plată a expirat. Astfel, lichidatorul SRL „Cvint-S”, depunând cererea de validare a popririi față de terțul poprit SA „Floarea Soarelui” în baza ordinelor de plată la data de 10 martie 2017 a încălcat termenul de prescripție extinctivă.

Instanța de recurs remarcă că la înaintarea cererii de validare a popririi nu a fost înaintată cerere de repunere în termen a cererii de validare a popririi, iar reprezentantul terțului poprit SA „Floarea Soarelui” în ședința de judecată a solicitat respingerea cererii de validare a popririi, ca fiind înaintată cu omiterea termenului de prescripție.

Cît privește facturile fiscale (seria SY nr. 0291947 din 28.06.2006 și seria SY nr. 0291950 din 30.06.2006) în temeiul cărora s-a înaintat cererea de validare a popririi, se reține prevederile art. 575 alin. (1) Cod Civil, care prevăd expres că în cazul în care termenul de executare a obligației nu este determinat și nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricînd executarea ei, iar debitorul este îndreptățit să o execute oricînd. Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul cererii creditorului.

Ca urmare, avînd în susținere aceste prevederi legale, instanța de recurs remarcă că temei de înființare a popririi față de SA „Floarea Soarelui” a constituit și 2 facturi fiscale seria SY nr. 0291947 din 28.06.2006 și seria SY nr. 0291950 din 30.06.2006 potrivit cărora SRL „Cvint-S” a livrat, iar SA „Floarea Soarelui” a primit marfă în valoare totală de 71 502,60 lei.

În așa mod este evident că litigiului din speță sunt aplicabile prevederile contractului de vânzare-cumpărare, care nu conține alte prevederi cu privire la data și locul efectuării plății contractuale, or, avînd în susținere prevederile art. 575 alin. (1) Cod Civil, la caz, este indubitabil că deoarece facturile fiscale menționate mai sus nu specifică termenul de executare a obligației de plată a serviciilor prestate de către SRL „Cvint-S” și acest termen nu rezultă nici din natura acesteia, astfel, creditorul are dreptul de a pretinde oricînd executarea obligației contractuale, iar debitorul este îndreptățit să o execute oricînd.

Distinct de cele menționate mai sus, este evident că termenul de trei ani, prevăzut de art. 267 alin.(1) Cod Civil, în interiorul căruia persoana poate să-și

apere dreptul încălcat, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată, a început să curgă pentru creditorul SRL „Cvint-S” după expirarea a 5 zile din momentul recepționării de către SA „Floarea Soarelui” a notificării, prin somația expedită de către lichidatorul SRL „Cvint-S” – Buga Alexandru, adică din 28.11.2016.

Or, alte probe care ar indica că SRL „Cvint-S” a solicitat anterior de la SA „Floarea Soarelui” executarea obligației rezultate din facturile fiscale seria SY nr. 0291947 din 28.06.2006 și seria SY nr. 0291950 din 30.06.2006, instanței nu au fost prezentate.

Instanța de recurs ține să menționeze că pentru valorificarea unor creanțe, acestea trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute de lege: să fie stabilite fără niciun dubiu, să nu constituie obiectul unui litigiu; creanțe certe, cuantumul lor să fie precis determinat; creanțe lichide, așa cum sunt creanțele care au ca obiect sume de bani; să fie ajunse la scadență, putându-se cere de îndată executarea lor, eventual pe cale silită; creanțele exigibile. Astfel, creanța trebuie să fie certă, lichidă și exigibilă. Cu toate acestea, creanța pretinsă de către SRL „Cvint-S” față de SA „Floarea Soarelui”, nu întrunește aceste trei condiții.

În acest context, instanța de recurs consideră că instanța de insolvență corect a statuat că suma solicitată spre încasare din contul terțului poprit nu este certă, lichidă și exigibilă, or, din analiza detaliată a materialelor cauzei prezentate de lichidator, se constată că raporturile contractuale dintre SA „Floarea Soarelui” și SRL „Cvint-S” sunt mult mai complexe decât cele relatate în cererea de validare a popririi.

Astfel, nefiind prezentate toate facturile fiscale și ordinele de plată privind achitățile și livrările dintre acești doi agenți economici, instanța de judecată nu a putut stabili cu certitudine existența datoriei SA „Floarea Soarelui” față de SRL „Cvint-S”.

Din aceste considerente este justă concluzia instanței de insolvență precum că cererea de validare a popririi înaintată în temeiul ordinelor de plată este tardivă, iar în temeiul facturilor fiscale este neîntemeiată, și drept rezultat cererea înaintată de lichidatorul SRL „Cvint-S” – Buga Alexandru, cu privire la validarea popririi față de terțul poprit SA „Floarea Soarelui” just a fi respinsă ca neîntemeiată și tardivă cu desființarea popririi înființate față de terțul poprit SA „Floarea Soarelui”.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea instanței de insolvență este întemeiată și legală, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărârea Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 444, 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Cvint-S”, Buga Alexandru.

Se menține hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2017, în cauza civilă la cererea introductivă cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea cu Răspundere Limitată „Cvint-S”, la cererea înaintată de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Cvint-S”, Buga Alexandru, cu privire la validarea popririi față de terțul poprit Societatea pe Acțiuni „Floarea Soarelui”.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nicolae Craiu

Luiza Gafton

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru